

Nem maradtunk le a Marcaliból érkező Csurgói Csibészek előadásáról sem, melyet Horváthné Zubor Andrea rendezett, *Bolondos falu* címmel. Az alapanyaghoz tartozó meséket itt is a csoportvezető dramatiszta, korrekt mesefüzet kaptunk, izgalmas csoportos játékokkal. Talán az egyes etapok közötti átkötéseket lett volna érdemes még feszesebbre húzni.

Szerencsések vagyunk, nem maradtunk le a siófoki Turbó Csiga *A tésztáblól mintázott király* című előadásáról. Ahogy azt Takács Tünde csoportvezetőtől és a turbócsigáktól megszoktuk, ismét egy mintaértékű csoportot, csoportos játékot, varázslatos mesevilágot láttunk. Eleve jó az olasz népmese mint alapanyag. Tünde jó érzékkel kínálhatta fel a nagy létszámú csoportnak, akik összeraktak és eljátszottak egy olyan mesét, hogy időnként szikrázott a levegő... Hátborzongató, fájdalmas, küzdelmes és önfeláldozó pillanatok váltják egymást, melyhez a csoportvezető penget gitárjával valami érdekes, melankolikus dallamsort. Ezzel tagolja is a játékot, s ami legszebb, hogy minden lassú és koncentrált, időt adva, időt hagyva nekünk, nézőknek a beleélésre, szurkolva a főhős kiskirálylány küzdelméhez. Szép és varázslatos előadás, elismerésre méltó teljesítmény.

4. kép: *A tésztáblól mintázott király*. A Turbó Csiga csoport előadása. Rendezte Takács Tünde.
KL felvétele (Paks, 2012. június 1.)

A helyszínen – mint általában mindenhol – dobozszínpaddal rendelkező színházteremben játszottak a csoportok, sajnos kivétel nélkül minden előadást a „dobozból” láttunk. Pedig minden játék lazán megélt volna lent, sokkal közelebb, egy szinten a nézőkkel.

A találkozón egy spontán ötlet alapján – a felnőtt zsűrivel párhuzamosan – egy rögtönzött gyerek zsűri is működött, ez, a vendéglátás és a jó hangulat Szalai Tündének, a Varga Béla Városi Kulturális Központ igazgató-gazdasszonyának köszönhető.

Egervári György

Az egyik szemünk...

Tatabánya, Jászai Mari Színház, Népház, 2012. április 29.

Önmagában nem elég a Weöres Sándor Országos Gyermekszínjátszó Találkozó bármelyik megyei fordulójának vagy az országos gálának, hogy egy olyan intézmény láthatja vendégül, ami színházi célokra kiválóan alkalmas. Ahhoz, hogy gördülékeny legyen a lebonyolítás, és mindenki úgy érezze, hogy ez az al-

kalom valóban ünnepe a gyermekszínháznak, szeretetteljes vendéglátás, a gyerekekre irányuló nagy szervezői odafigyelés szükségeltetik. Mindezeket jó néhány éve tapasztalhatjuk Tatabányán. A színház varázsa: voltak olyan gyerekek, akiket annyira lenyűgözött a színház, maga az intézmény, hogy ezt még a saját előadásuk közben sem igazán tudták palástolni.

Számomra a látott tizenöt előadás leginkább a végletek felvonultatását hozta. Olyan is előfordult, hogy az előadás a zsűrinek nem ott fejeződött be, ahol a gyerekek meghajoltak, hanem igazán a szakmai beszélgetésen lett egészszé, legalábbis csak azzal együtt vált érvényessé az értékelésünk.

És még egy mondat a részletezés előtt. A Magyar Drámapedagógiai Társaság mindig hangsúlyozza, mennyire fontosnak tartja, hogy az értékelések alkalmával szakmai párbeszéd alakuljon ki. Mi kell ahhoz, hogy ez valóban létrejöjjön? Abban biztos vagyok, hogy empatikus, konstruktív zsűri. A többről inkább tudom, hogy mi *nem* kell; egy napra bezsúfolt sok előadás, „otthonról hozott” sértődöttség a csoportvezetőtől, előadások közötti egyszemélyes „gyorsértékelés”. Nem éreztem, hogy ezek Tatabányán mind jelen lennének, de mégis jobb lenne, ha több rendezővel beszélgethetnénk. A jövőre vonatkozóan: keressük meg az okokat és a legjobb formát, ha a mostani nem működik elég jól!

Nem vállalkozom arra, hogy minden előadásról utólagos értékelést írjak, inkább próbálnám indokolni a végleteket, és néhány példával alátámasztani azokat. Néhány általánosabb tapasztalat is becsúszik, olyan, amivel nemcsak Tatabányán találkoztam. Műsorrendünkben nulladikként szerepelt a Kőrösiek *Iciri-piciri* című előadása (rendező Kulcsár Nóra), műfaji megnevezés: szerkesztett műsor. Rajtuk látszott a legnagyobb meglepetés, amikor felment a függöny, érthető is, 6-7 évesek! Alsósoktól sok szerkesztett műsort lehetett látni idén. Ez egyáltalán nem baj, de gyakran lehetett érezni azt a megközelítést – így a Kőrösiek-nél is –, hogy néhány gyerekmondóka és az aranyos, kicsi gyerekek elegendőek a sikerhez. Az az alaposág, hogy végiggondoljuk, mit mondanak a gyerekek, milyen szempontok szerint fűzzük fel a verseket, mit csinálunk a színpadon, miközben a gyerekek mondják a verseket, nos, ez elmaradt. Sok szép, elgondolkodtató szerkesztett műsort láthattunk már korábbi országos gálákon – nagyon kevésnek érzem, ha a gyerekek elmutogatják azt, amit a versek is elmondanak.

Néhány előadásnál nem lehet a történetre sem rálelni, így abban is biztosak lehetünk, hogy a gyerekek sem tudják, mit játszanak.

Érdekes próbálkozás volt a Tavirózsa Színház Csoport alsósaitól a *Gyermekarcok* című előadás. A gyerekektől származó „saját mondatokat” használt fel a rendező, Nagy Gábor, így nagyon személyessé vált a produkció. Arra ügyelt, hogy ne a saját szövegüket hangosítsák ki a gyerekek, és sok hétköznapi, egyszerű gyerekjáték is előkerült, de a nagyszínpad nem tett jót a csoportnak, és talán még nem is volt kész arra az előadás, hogy így mutassák be. Ezekkel együtt is jó érzéssel gondolok vissza rá.

Ugyanezen műhely idősebb tagjainak *Girls on film* című előadása is közvetlen élményekből építkezett, de talán a történet, ahol a fiúk filmre veszik a lányok öltözködését, jobban segítette a játszókat. Ez is róluk szól, de a történettel védettebbek lettek. Szimpatikus ez az előadás is, még akkor is, ha nem igazán indul el, ha vannak a térszervezéssel problémák, és néhány ötlet nincs igazán kihasználva. A rendező itt is Nagy Gábor.

A Délibáb-Színház (nagyok) *Magyarmesék* című előadása (rendező Mikolasek Zsófia) számomra azért értékes, mert személyes élmények nem úgy kerülnek bele az előadásba, hogy azzal az egyén kerül előtérbe, hanem egyfajta kitekintés a mai Magyarországra, így az az élmény kap formát, amit vagy nem tartanak fontosnak a pedagógusok, vagy nem elég bátrak hozzá, hogy foglalkozzanak vele. Szép volt!

Láthattunk idén néhány „klasszikus versenyművet”: volt például *A kis gyufaárus lány... Az Emil és a detektívek* akart a jóságról, szeretetről és barátságról mesélni. A musical betétekkel megtűzdelt előadás rész vállalás volt, és minden tisztelem a gyerekeké, akik megtanultak 30 percnyi szöveget és dalt.

Az Árpád Gimnázium Szálka stúdiója az *Entigoné* című előadást mutatta be. Elsőre azt hittük, elírásról van szó, de amint elkezdődött a darab rájöttünk, hogy nem így van! Az Antigoné „erdősített, fás átdolgozását” láthattuk: a dráma az entek között játszódott. Elképesztően szellemes szövegek, nagyon jó humorral színpadra állítva – nem Kreón, hanem Karón zsarnokságával –, igazán kellemes perceket szereztek számunkra. Ráadásul a fiatalok nagy fegyelemmel, mosoly nélkül játszották végig a darabot, azt hiszem, egy poént sem kihagyva a fa témakörből. Ami viszont némi hiányérzetet keltett: a szakmai beszélgetésen bebizonyosodott számunkra, amit sejtettünk, hogy a csoportvezető Tara Andrea készítette egyedül a szöveget, így nem igazán közös a munka, és ami a legnagyobb erénye lehet egy ilyen átiratnak, úgy foglalkoznak a gyerekek az ókori drámával, hogy az közben szórakozássá válik, sajnos ez így kimarad. (A Karónt játszó fiút még viszontláttuk a nap végén, egy másik előadásban, igaz, ott már nem főszereplőként.)

A Vácisok *Kőműves Kelemenjében* elkésztő volt azt látni, hogy a csoport egy tagjának sztárolásával hogyan játsszák újra, az eredetivel megegyező koreográfiával a megzenésített ballada kivonatát. Lehet, hogy ez a fajta tevékenység inkább valamelyik „kertévé” tehetségkutatójába való.

Nyári Arnold

Habzsoljuk a világot

Győr, Bartók Béla Megyei Művelődési Központ, 2012. május 4.

Hogyan lehetne összefoglalni, hogy mit láttunk május 4-én, Győrött, a Weöres Sándor Országos Gyermekszínházi Találkozó megyei bemutatóin... Mindösszesen kilenc előadást, de mind-mind teljesen más volt, dacára annak, hogy két, hasonló inspiráción alapuló is akadt.

Különös dolog, és engedtessek meg, hogy kissé elidőzzek ezen a gondolaton, mitől is lesz jó egy előadás, élő, izgalmas, míg a másik – hiába a sok munka – kevésbé megragadó. Nem szeretném a dolgokat csupán a „titokzatos” tehetségre visszavezetni. Sokszor nem látok semmi „megfoghatatlant”, sokkal inkább érzem azt, hogy a gondolkodás tisztasága határozza meg az előadások minőségét.

Érdekes láttelep ez a győri bemutató – idén számomra ez volt az első – olyan értelemben is, hogy mi minden kerül a gyerekszínház asztalára – s mit választanak belőle... Láttunk ugyanis szerkesztett játékot, dramatizált Lázár Ervin történetet, klasszikus amatőr színházi elemekkel fűszerezett Shakespeare-szituációkat, rögtönzéses alapú etűdöket... Színes volt a felhozatal. És példás – a nehézségek ellenére – a szervezés, még az önkéntes diák-animátorok is itt voltak, persze, színházszók, így van ez rendjén...

Néhány szó a látottakról, terjedelmi okokból ugyancsak szilánkokban.

Fókusz – *Ajtó* – Dunaszerdahely (vezetőjük Jarábik Gabriella). Tini-lányok vetélkednek-undokoskodnak egymással, próbálgatják körmeiket... Értelmes, jól megszólaló, vagyis elemzett mondatokkal indul a játék, s benne vagyunk a svéd gyerekversek jól ismert világában, amelyek azonban itt és most kortárs magyar költők verseivel lett dúsítva, meg helyzetekké alakított szövegekkel. No, ez olykor határeset, s felveti a kérdést, lehet-e így, ennyire szabadon kezelni a szöveget. A gyerekek többnyire élőbeszéddé formálják a verset, valódi indulatokkal villantanak fel élethelyzeteket. Időnként ritmusproblémákkal küzd az előadás, időnként ismert sémákat is előhív, szerencsére az összkép túllép ezeken a gondokon. Vallomásos és őszinte pillanatokkal ajándékoznak meg minket a gyerekek, amikor a családi problémákról, a szülők iránt érzett szeretetről beszélnek, amikor megmutatják, hogy mennyire rosszul viselik a családi háborúást, a válást, a hazugságokat. A csoport összeforrottsága, felszabadultsága is figyelemre méltó. És érdekes, hogy még mindig mennyire jó a keret-vers, amelyben a srácoknak rohanni kell, hogy bemajszolhassák a világot, mint egy paradicsomot.

Az út elején áll a lébényi Bezzeg Bezi csoport (csoportvezető Papp Ferenc). Előadásuk (*Hófehérke és a hét törpe*) minden jó szándék dacára – és a sok befektetett munka ellenére – még nem több egy tréfás, ráadásul főként a felnőttek ízlését tükröző, farsangi szösszenetnél. Kíváncsi vagyok, hogy a fiatal, szimpatikus vezetők legközelebb hova jutnak...

Sokkal rutinosabb játékosok a győri SzínVilág tagjai (rendező Frankó Katalin). Furcsa parafrázisba fogtak, amikor a császár új ruhája ismert története alapján azt kívánták megfogalmazni, hogyan értelmezhető előadásuk címe, a „Menőség” ma, a saját korosztályukban. A történet felszabadult és ügyes játékosokat mutat, akiknek mondanivalójuk van, és közülük van a történethez, még ha dramaturgiailag akadnak is hibás pontok, amelyekre – talán – sikerült rávilágítanunk a szakmai beszélgetésen, kívülről ez nyilván egyszerűbb, s talán javítási lehetőséget is mutattunk. Kis korrekcióval lényegesen élvezetesebbé válik majd a játék.

A Lébényi Színház (rendezőjük Váradyné Márkus Éva) nehéz fába vágta a fejszéjüket Lázár Ervin *Bab Berci a városban* című írásának színpadra állításakor. A játék, amelynek a *Bé Berci* címet adták, erénye az ügyes húzás, amelynek révén felesleges tirádák nélkül sikerült elmesélniük a történetet, megtartva a fő pontokat. Dicsérendők a visszafogott, de használható díszletelemek, az élő zenehasználat (ebből akár lehetne több is), és az, hogy néhány szereplő kifejezetten törekedett a karakterábrázolásra. Fejlesztendőnek tartom a kifejező beszédet és a szituációk pontosabb kidolgozását.

Bőnyből érkezett a Szélkerék, amely csoport választott darabjával valódi meglepetést okozott számomra. Illyés *Tűvétevek* című művét főként felnőtt színházszók választják, ritkábban diákok – gyerekektől eddig még csak ritkán láttam. (És nem kis meglepetésemre aztán a következő bemutató napon is előkerült!) A darab sikeres megvalósításához komoly színházszói tudás, tapasztalat szükségeltetik. A bőnyiek Hujber Istvánné vezetésével sok mindent megtettek, hogy megmutathassák nekünk a darabot: használható a szín-